

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Beseda Davidovića.

Ljuba Davidović je izpregovoril. Njegova beseda je važna in vsa javnost jo je željno pričakovala ter z napetostjo sprejela. Ravnanje in nastopanje šefa demokratske stranke je bilo pred in po volitvah tako za njegove prijatelje kakor tudi za nasprotnike včasih nerazumljivo. Ljuba Davidović se je bil zabarikadiriral za steno, na katero je javnost z vsakim dnem nalikala nov vprašaj.

Z zadnjim govorom je Davidović nejasnosti in negotovosti odstranil in nastopil kot šef ene izmed vladnih strank. Njegov govor je bil umerjen in preračunan na to, da nakaže novo smer, oziroma pove, da so kombinacije, ki so jih delali nasprotniki sedanje vlade na račun njegove molčečnosti, brez vsake stvarne podlage.

Davidović je dejal, da demokracija ostanje v vladi in sicer v sedanji vladi. Demokratska zajednica se zaveda, da je ona bistveno sodelovala pri izdelavi programa, s katerim je Velja Vukičević stopil pred volivce. Ta program je volivstvo odobrilo in s tem dalo tudi demokratu vodilo in nalog, da v tej vladi ostanejo, delajo in program, na katerem so dobili glasove, realizirajo.

To pa je mogoče samo v tesni zvezi z Veljo Vukičevićem. Vukičević je razčistil razmere v radikalnem klubu, ustvaril homogenost in slogo ter si preko vseh ovir utrdil avtoriteto, ki je voditelju najmočnejšega kluba v parlamentu potrebna. Da je Vukičević danes med radikali odločilna osebnost, da je zbral v svojih rokah že vse nitje parlamentarne zastopstva kakor tudi strankine organizacije, to je dejstvo in s tem dejstvom je računal tudi Davidović, ko je prvič imenoval sedanjo vladno delovno vladu.

S to gladko gesto je prešel Ljuba Davidović preko vseh pomislekov, ki jih je doslej imel. Pustil je hipotezo, da vlada mora demisionirati, če hoče izgubiti volivni in si nadeti delovni značaj; s tem je Davidović priznal, da je sedanja rekonstruirana vlada redna poslovna vlada, ki naj brez pretresljajev in brez večne nevarnosti za svoj obstoj mirno in vztrajno dela, da ustvari naši državni upravi že tako potrebne redne in stabilne razmere, ki so predpogoj, da se more delati na gospodarski, finančni in socialni obnovi države.

S svojim nastopom v Bjelini je Ljuba Davidović razočaral vse, ki so računali, da ga bodo mogli zapeljati v kake nesolidne eksperimente. Davidović je pokazal, da ima ostrejši pregled kot intriganti, ki so pletli mreže okoli njega, da bi iztrgali iz kroga njegovih lastnih prijateljev, ki so v sedanji vladi in z njegovim imenom šarili v opoziciji, da bi tako sedanja opozicija imela vsaj eno važnejšo in vidnejšo politično osebnost.

Davidović je uvidel, da to delajo najhujši in najzahrbtnjejši nasprotniki demokratske stranke, ki so njega samega v vseh kritičnih trenutkih s cinično brezvestnostjo izdali. Uvidel je, da gre zlasti Pribečeviću samo za osebne pretenzije, ki naj jim pomore na površje sedaj tisti Davidović, o katerem je Pribečević tedaj, ko se je senčil v milosti pokojnega Pačiča, govoril kot o naivnem in nerealem politiku, ki je škoda za svojo lastno stranko.

Ljuba Davidović se je izkazal zopet kot državnik v najboljšem pomenu te besede. O pravem trenutku, ko je država potrebovala njegove jasne besede, jo je izpregovoril in povedal tako, da izključuje vsak dvom. On ima danes veselo zavest in ponos, da je s svojo izjavo dal naši državni vladi trdnost in nezadovoljnost.

Nas Slovence more zadnji pojav Ljube Davidovića samo razveseliti in navdati s ponosom. Saj je to najboljši dokaz, da se dogodki razvijajo popolnoma v tistem toku in duhu, ki smo ga Slovenci inavgurirali in ga vzdržujemo. Davidovičev govor nam je dokaz, da smo mi tudi njega pravilno in pravično cenili, ko nismo verjeli Pribečeviću in njegovim trbantom, ki so nam ga slikali kot politika, ki vstvarja nova nesoglasja v lastni stranki in bo v skrajnem slučaju tvegati razcep v stranki, da uveljavi svojo voljo.

Po zadnji Davidovičevi izjavi imamo sigurnost, da se to ne bo zgodilo. Ljuba Davidović bo sedanja vlado podpiral in odločilno pripomogel, da bo trajna. Hvaležni smo Slovenci Davidoviću za ta nastop, ki jamči tudi nam, da bomo mogli v tej vladi v zvesti medsebojni podpori v korist celokupne države izposlovati tudi naši deželi vse, kar sedaj tako željno pričakuje od novoizvoljenega parlamenta.

Vlada Velje Vukičevića neomajljiva.

Ljuba Davidović popolnoma pristal na stališče Marinkovića.

r Belgrad, 28. sept. (Izv.) Včeraj se je v Bjelini vršil sestanek demokratske zajednice, na katerem je med drugim govoril tudi Ljuba Davidović. V svojem govoru je Davidović predvsem naglasil, da ostane demokratska zajednica v vladi. Tudi on je prišel do tega stališča, da se mora danes pozitivno delati.

Ta Davidovičeva izjava je najboljši odgovor vsem tistim intrigantom, ki so mislili, da bo Ljuba Davidović nasedel praznim Radičevićim in Pribečevićem obljubam ter z njima skupaj rušil sedanjo vladu. Davidović je s tem najjasneje označil sedanji položaj. Vlada, ki je šla na volitve, je postala delovna vlada, kakor je v Bjelini naglašal Davidović. Njena naloga je, da dela na izvršitvi tistega programa, na podlagi katerega je šla v volitve.

To pomirljivo Davidovičovo stališče je obenem tudi dokaz, kako ničeve so vse kombinacije, ki se delajo z ozirom na bližnji se-

stanek demokratskega kluba dne 31. t. m. Davidović je s tem pristal na stališče svoje delegacije v vladi. Z ozirom na to ni pričakovati, da bi demokratski klub zavzel kako drugo stališče.

Isto tako je tudi v radikalnem klubu. Splošna želja je, da bi se končno vendar pričelo resno delati, ne pa da se neprestano delajo same politične intrige. Tisti, ki so računali, da bodo z intrigami, če ne onemogočili, pa vsaj motili normalno delovanje sedanje vladne koalicije, so s tem izgubili poslednje nade, da bi se jim mogle njihove intrige posrečiti.

Davidovičeve izjave so se v tujakšnji javnosti zelo dobro dojmile. Misli se, da je Davidović končno veljavno pristal na stališče, kakršnega zastopajo Marinković in njegovi tovariši v vladi.

Seja predsednikov vseh oblastnih odborov države.

r Belgrad, 28. sept. (Izv.) Ves današnji dan se je vršila seja predsednikov oblastnih odborov. Tem sejam prisostvujejo predsedniki so trpeli vsled elementarnih neizgod. Glavni Slovencev sta bila oba predsednika oblastnih odborov, mariborskega dr. Leskova in ljubljanskega dr. Natlačen.

Na dopoldanski seji je minister za socialno politiko dr. Gosar obsirno poročal o sklepih odbora ministrov, ki se je izvolil, da izdela načrt za pomoč prebivalstvu v krajih, ki os trpeli vsled elementarnih neizgod. Glede teh sklepov smo v našem listu že poročali.

Ekspozice finančnega ministra so sprejeli navzoči z zadovoljstvom. O njem se ni razvila sploh nobena debata. V debati o podrobnih izvršitvi tega načrta je predšlo mišljenje predsednika ljubljanskega odbora dr. Natlačen, da se mora končno urediti vprašanje hudoournikov.

Pri tej priliki je finančni minister ugotovil, da je to vprašanje zelo aktualno za Slovenijo, Južno Srbijo, Dalmacijo in Črno goru. Samo pokrajine, ki so spadale pod avstrougorsko monarhijo, so imele to zadevo urejeno z zakonom iz l. 1848. Drugod se dejansko ni nič delalo, z izjemo v Sloveniji, kjer se je delalo toliko, da so se ohranile že prej izdelane naprave. Finančni minister je izjavil, da bo na podlagi pooblastil v finančnem zakonu izdal posebno uredbo, s katero se bo

uredilo to vprašanje. Obenem se bo s to uredbo uredilo, v kaki meri bodo pri tem delu udeleženi država, oblast, okraj in občina. Poleg tega je izjavil, da misli najeti 300 milijonov posojila za uravnavo Save in njenih pritokov. Sava je edina reka, ki v celoti teče po naši državi. Z ozirom na to je treba uravnati njen tok in pritoke. Na ta način bi postala plovba po njej racionalnejša.

Popoldne je v imenu finančnega ministra načelnik Tomić prečital poročilo, kako si finančni minister predstavlja prenos kompetence na samouprave. Kar se tiče teh kompetenc, se je finančni minister postavil na stališče, da se dajo oblastem kompetence iz področja ministrstva za javna dela, narodnega zdravja in deloma tudi ministrstva za kmetijstvo in vode. Nadalje je izrazil, da je treba samouprave kolikor mogoče izpopolniti. Dosedaj pa pri nekaterih oblastih ni dovolj jamstva, da bi se vse to izvršilo v isti meri, kakor bi bilo želeli. V interesu poenostavitve državne uprave je seveda treba gledati na to, da se povsod uredi v enaki meri. Pudarjal je, da bo država za kritje prenosa teh kompetenc dala oblastem davke, ki bodo v led tega odpadli iz državnega proračuna.

Predsedniki oblastnih odborov so vzeli to poročilo na znanje. Jutri ob 9. dopoldne se bo pričela podrobna debata.

Fantazije madjarskih legitimistov.

L. 1920 NAJ BI BIL PARIZ OBLJUBIL MADJAROM SPREMENBO MEJA. — VELIKI VARADIN, ARAD, SOMBOR IN SUBOTICA NAJ BI PRIŠLI ZOPET POD BUDIMPEŠTO.

v Budimpešta, 28. septembra. (Izv.) Madjarski legitimistični list »Magyarország« objavlja besedilo neke note iz Pariza z dne 15. aprila 1920, ki sta jo podpisala francoski poslanik Mavricij Paleologue in angleški Sir Frances Barker in iz katere izhaja, da so se takrat paralelno s francoskimi pogajanjmi vršili tudi resni razgovori z Madjarsko in njenimi sosedi, pri čemer so se Madjarski ponudile bistvene teritorialne koncesije. Madjarska, da je tedaj že izrekla svojo pripravljenost, da vstopi s sosedi v zadovoljljive odnose, kar bi moglo zagotoviti trajen mir. Kot podlaga za romunsko-madjarsko pogodbo se je postavilo načelo, da se neposredno ob madjarski meji ležeči deli Erdeljske, ki so izrazito madjarskega značaja, od Madjarske ne ločijo, v drugem delu pa, kjer biva madjarska ali nemška večina, bi se odredilo ljudsko glasovanje, ostalim delom Erdeljske ob Romuniji, kjer je nemška ali madjarska večina pa, da bi se dala avtonomija. Dalje bi se imela med Madjarsko in Romunijo skleniti dalekosežna gospodarska pogodba, da se zagotovi svobodna izmena blaga. — Med Madjarsko in Jugoslavijo ter Češkoslovaško obstoječa vprašanja naj bi se potem reševala v posebnem komiteju, v katerem bi bile zastopane vse nasledstvene države pod predsedstvom Francoza. Francija, da je Madjarski obljubila podporo pri pogajanjih z nasledstvenimi državami. Noti je bil priložen zemljevid z novimi mejami, po kateri bi imel pripasti Madjarski širok pas ozemlja z mesti Nitra, Lova, Rožno, Košice, Ungvar, Munkač, Beregszas, Szatmar, Veliki Varadin, Arad, Subotica in Sombor. List k temu pripominja,

da se je Francija l. 1920 radi tega kazala naklonjeno Madjarski, ker so takrat boljševiki ogrožali Poljsko in je Francija hotela pridobiti Madjarske za pomoč Poljski, ker so se Čehoslovaki branili dovoliti prevoz francoskih čet na Poljsko. Zato naj bi Madjarska dala na razpolago svoje železnice. Ker je takratna madjarska vlada Simony-Semadam zavlačevala odločitve in ker je sovjetska armada bila pri Varšavi poražena, je ta načrt propadel, ker Francija ni več potrebovala Madjarske proti boljševizmu.

Burna seja zagrebškega občinskega sveta.

č Zagreb, 28. septembra. (Izv.) Danes je imel novoizvoljeni občinski svet sejo. Najprvo se je vršila verifikacijska debata. Pri tej priliki je prišlo do burnega spopada med opozicijo in Hrvatskim blokom. Debata je trajala pozno v noč. Radičevići so ob 7. zvečer s protestom zapustili sejo.

Zaroka bolgarskega kralja s savojsko princeso?

ž Rim, 28. sept. (Izv.) Dobro poučeni rimski krogi zatrjujejo, da se bo bolgarski kralj Boris zaročil s princeso Ivano iz hiše Savoia. Istočasno bi se italijanski prestolonaslednik zaročil s princeso Marijo Adelaide iz stranske črte rodbine Savoia.

DRAVA NARAŠČA.

č Osijek, 28. sept. (Izv.) Drava je v zadnjih 48 urah narasla za 110 cm.

Volivni shod SLS

bo v petek

dne 30. septembra 1927
ob pol osmih zvečer v
veliki dvorani „Uniona“.

★

Govorili bodo:

Dr. Anton Korošec, dr. Andrej
Gosar, profesor Evgen Jarc in
Franc Terseglav.

★

Ljubljanski volivci, manifestirajmo
za svobodo in samoupravo
našega mesta!

Bolgarski komitaši ogrožajo mir.

v Atene, 28. septembra. (Izv.) Policija je včeraj v Solunu aretirala tri bolgarske komitaše, ki so trdili, da so prišli na tamošnji industrijski velesejm. Zasledovali so jih že nekoliko dni in jih zasledili, ko so hoteli položiti bombe pred jugoslovanskim konzulatom. V njihovi prtljagi so našli bombe, ki bi imele eksplodirati potem mehaničnega kolesja in revolverje. Solunski guverner je izjavil: Nahačamo se zopet pred ponovitvijo delovanja macedonskih komitašev v Sofiji, katerih delovanje se razteza od Jugoslavije do Grške ter hoče vplivati na javno mnenje. Odredili smo vse potrebne varnostne mere. V grških krogi vlada mnenje, da bi se s temi atentati mogli odnosa med Grčijo in Jugoslavijo skaltiti.

v Atene, 28. septembra. (Izv.) One tri komitaše, ki so bili aretirani v Solunu radi poskušanih atentatov, je izdal četrti komitaš radi sporov, ki jih je imel z njimi radi razdelitve nagrade, ki jo je razpisal bolgarski makedonski komite. V isti stvari je bil danes aretiran v Solunu še en komitaš. Nova tolpa bolgarskih komitašev se je pojavila v bližini Florine na grških tleh. Solunski guverner je prosil vladu, da se aretirani komitaši postavijo pred posebno sodišče. Oblasti so na grško-bolgarski meji odredile najstrožje korake.

Tisočletnica sv. Vasilava.

v Praga, 28. septembra. (Izv.) Na dan sv. Vasilava se je sestel odbor, ki se je konstituiral za proslavo tisočletnice tega narodnega svetnika v letu 1929. Ta praznik se bo obhajal s posebnimi slovesnostmi. Oklic so podpisali med drugimi naučni minister dr. Hodža, senatni predsednik dr. Hruban, praški nadškof dr. Kordač, olomuški nadškof dr. Prečan, predsednik skupščine Malipetr, glavni ravnatelj Živnostenske banke dr. Preiss, socialni minister dr. Šramek, minister dr. Krofta in dr.

Papež sprejel Američane.

v Rim, 28. septembra. (Izv.) Ameriški legionarji so bili danes popoldne po programu sprejeti pri papežu, ki jih je pričakoval v mali prestolni dvorani. Oficijsko besedilo njegovega nagovora še ni znano, listi pa objavljajo sledeči nagovor: »Posebno srečni smo, da Vas vidimo in da Vas smemo blagosloviti, ko pomislimo, da ste prišli iz tako oddaljene dežele, namreč iz daljne velike Amerike. Veseli smo tudi radi tega, ker se spominjamo na dva za svetovno zgodovino važna dogodka: na veliko svetovno vojno in na pomoč in podporo mlade Amerike v trenutku, ki je bil za usodo starega sveta tako odločilen. Blagosloviljam Vas, Vaše sorodnike in celokupno blagoslovim ameriško nacijo, ki je stari Evropi hrabro prihitela na pomoč v krenotku, ko je bila najnujnejša.«

v Pariz, 28. sept. (Izv.) V pomorskem arzenalu v Toulonu se je pripetila velika eksplozija, pri kateri so bili trije delavci ubiti in več ranjenih.

Resnica o Mestni hranilnici ljubljanski.

V nedeljskem proglasu mestnega odbora SLS je bilo rečeno, da je treba napraviti red zlasti tudi pri Mestni hranilnici, ker je M. h. pod SDSarskim vodstvom postala zakladnica za samostojno-demokratske banke in baš radi tega utrpela milijonske izgube. Nismo mislili o teh izgubah pisati v javnosti, ker pa nas je izzval včerajšnji »Jutrovc« članar, jih naštejemo:

1. Pri Slavenski banki znaša terjatev M. h. 10 milijonov dinarjev. Kakor kaže položaj, bo večina aktiv padla v žrelo raznim advokatom. Ako vpoštevamo poleg tega izgubo na obrestih, bo M. h. izgubila pri Slavenski banki najmanj 8 milijonov dinarjev. Pristavljamo, da je bil ravnatelj Mestne hranilnice član upravnega sveta Slavenske banke.

2. Stanje Hipotekarne banke je znano v javnosti. Izgubljen bo skoraj ves akcijski kapital, od tega izgubi M. h. blizu 1 milijon dinarjev. V upravnem svetu sta bila tudi ravnatelj M. h. in bivši veliki župan dr. Baltič.

3. Filipov dvorec je kupila M. h. za 5 in četrt milijona dinarjev (s stroški vred). Preplačan je po sodbi strokovnjakov za 2 milijona dinarjev.

4. Sokolskemu domu na Taboru je posodila M. h. 3 milijone dinarjev po izrednih obrestih 7 odstot. Od te vsote, kakor kaže položaj, bo morala M. h. ali odpisati vsaj 1 milijon dinarjev, ali pa prevzeti kratkoma Sokolski dom, da se sploh krije.

Ako seštejemo postavke pod 1.—4., vidimo pretečo izgubo najmanj 12 milijonov dinarjev! In baš to smo grajali. Zakaj ta ogrom-

na izguba je vzrok, da se vodstvo M. h. upira znižanju obrestne mere za hipoteke, četudi drugi denarni zavodi streme za tem, da se v interesu stanovanjskega razmaha zniža hipotekna obrestna mera.

Na te naše konkretne ugotovitve pričakujemo konkreten odgovor.

Na dolgovozna članarjeva izvajanja pa pripominjamo, da ima Ljubljancane za preneumne, da ne bi poznali delokroga posameznih denarnih podjetij. »Vzajemno podporno društvo« in »Ljudska posojilnica« sta bila pač osnovana, da omogočita osebni kredit, dočim spada v področje M. h. kot regulativne hranilnice predvsem hipotekarni kredit in le preko kreditnega društva M. h. tudi osebni kredit. Da konkurenca drugih zavodov ni škodila M. h., se razvidi iz tega, ker je imela M. h. denarja v izobilju, tako da ga je nalagala v Slavensko banko. Ali in koliko so pri teh in drugih transakcijah igrala kako vlogo razne provizije, o tem se bo še posebej govorilo.

Ponovno pa trdimo, da M. h. baš radi teh izgub, ki jih bo treba odpisati v par letih, ni mogla prevzeti v stanovanjski akciji tiste vloge, ki bi jo morala kot občinski zavod. Dočim Pokojniški zavod izposoja denar za nove stavbe po 6 odstot, računa M. h. najmanj 8 do 10 odstot, in tudi mestni občini 7 odstot, torej išče običajni poslovni dobiček.

Sovražniki Mestne hranilnice torej niso v vrstah SLS, ampak tisti gg. iz vrst SDS, ki so jo izkoristili v strankarske svrhe.

Povišanje trošarine pod gerenti SDS v Ljubljani.

SDS, ki te dni vpije proti malenkostni nakladi 50 par na liter vina, ki se zbira v fond za prepotrebno stanovanjsko akcijo naj sama sebe ogleda v temle ogledalu svoje davčne politike. Gerenti SDS Turk, dr. Puc in Likozar so povišali trošarino na najpotrebnejša živila za tri leta. Povišanje je sledeče:

pivo se je povišalo od 0.50 Din na 1 Din za liter; kis od 0.10 na 0.25 Din za liter; meso od 0.10 na 0.20 Din za kilogram; ribe od 0.25 na 1 Din za kilogram; sadje sveže od 0.05 na 0.20 Din za kilogram; sadje suho od 0.10 na 0.50 Din za kilogram; sadje južno od 0.50 na 1 Din za kilogram; oves, seno od 0.006 na 0.05 Din za kilogram; moka od 0.0075 na 0.06 Din za kilogram; riž, sir od 0.05 na 0.15 Din za kilogram; mast, olje od 0.05 na 0.15 Din za kilogram; milo od 0.06 na 0.15 Din za kilogram; čokolada od 1 na 2 Din za kilogram, a trošarina na šampanjec se je znižala od 40 na 30 Din za steklenico.

Kdor hoče plačevati velike davščine na meso, moko, riž, mast itd. naj voli SDS.

Zadeva mestne klavnice.

PRORAČUN ZA GRADBO KLAVNICE JE, KAKOR ZNANO, PREKORAČEN ZA 6 MILIJONOV.

Novoizvoljeni občinski svet se bo gotovo zanimal za vzroke tega prekoračenja in jih preiskal. Vendar pa ljubljanski davkoplačevalci smejo že zdaj izreči domnevo, da so k temu prekoračenju izdatno pripomogla draga potovanja gotovih gospodov.

Tako sta gospoda gerenta Puc in Turk v spremstvu gg. Prelovška in Pestotnika iz klavnice napravila inspekcijsko potovanje na Dunaj januarja 1925. leta. Bilo bi dobro, da gospode še pred volitvami pojasnijo, koliko je to potovanje stalo, ker se imenujejo ho-

V nedeljo dne 2. oktobra občinske volitve v Ljubljani

od 8 zjutraj do 5 pop.

SLS ima
1. skrinjico!

Nosilec naše liste je
dr. Andrej Gosar
minister za socialno politiko.

Povest o žlahti na mestnem magistratu.

(Dopis.)

Tu ste pa zadeli v živo. Le premalo ste še povedali, Carinsko posredništvo Rajko Turk je tako zelo vidna firma na ljubljanskem glavnem kolodvoru, da je že treba o njej več govoriti. Torej.

Tisto poslopje je bilo zidano samo za mitnico. Železnica je občini dala v najem svet samo za občinske uradne namene z izrecnim pridržkom, da se prostori ne smejo oddajati nobenim zasebnim strankam. Kasneje je železnica vzela prvo nadstropje tiste hišice v najem za stanovanja svojih uradnikov. Ko pa je zakomandirala na magistratu SDS, se je napravil tale aranžma: Mestna občina je železnici stanovanja v tisti hišici tako povišala, da je železnica izjavila, da ne reflektira več nanje. Tako so se prostori izpraznili.

Za te prostore se je javilo veliko število interesentov, ki so ponujali 1000, 2000 in več dinarjev najemnine na mesec, samo da bi prostore dobili. SDS pa sploh ni objavila, kdaj, kje in pod kakimi pogoji se bodo prostori oddali in ni uvaževala nobene še tako visoke ponudbe za najemnico, ampak so gerentje na-

tihoma brez razpisa oddali prostor R. Turku za malenkostno najemnico 4500 Din letno.

Pa s tem carinske zadeve še ni konec. Začeli so se ponavljati tiste slučaj: Srečata se dva carinska posrednika: Kam greš? K Turku. Zakaj? To in to listino moram prepisati na ime Turka. Tako mi je naročila stranka, ki je moj stalen klient, ker pravi, da se sicer ne sme prikazati na magistratu. V krogih carinskih posrednikov se je opetovano govorilo, da so morali pod režimom SDS vsi dobavitelji za mesto cariniti izključno pri Turku. To je bil predpogoj, sicer se dobava sploh ni dobila. S Turkom ima mesto večletne pogodbe glede carinjenja. Vse te pogodbe so se sklenile tako tajno, da sploh noben konkurent ni mogel blizu. Kdor je pri mestu rabil kako pomoč ali imel nujnejšo zadevo, je moral predvsem svoje carinske posle prenesti k Turku, tako je ukazala SDS. Zato so stari najzvestejši klienti zapuščali svoje dotedanje carinske posrednike in agente ter prešli k g. Turku.

Kdor tedaj hoče, da bo samo žlahta vživala blagodat mestne uprave, naj voli SDS.

Res — po delih pozna Ljubljana SLS, „Narod“ pa po laži!

Ministrski svet je dovolil za tlakovanje Masarykove in Resljeve ceste 2 milijona Din iz kaldrminskega fonda. Tlakovanje gradi mestna občina v lastni režiji!

Načrt izhaja od ministra SLS g. inž. Serneca! Inž. Sernec je vsoto izposloval od finančnega ministra, odobreno sedaj po ministrskem svetu. Bivši gerentski svet 'ma toliko zaslug kot »Narod« resnice! Kaj »pet med drugim trobi? Da ljubljanska občina ni dobila niti fika iz kaldrminskega fonda... in servira svojim bravcem še to: »klerikalci

niso izposlovali niti, da bi poštna hranilnica gradila v Ljubljani svojo palačo... da so zamenjali ceste na eriferiji...«

Poštna hranilnica ni mogla graditi palače iz enostavnega razloga, ker ni bil odobren načrt, ceste na periferiji se pa iz kaldrminskega fonda ne dajo popravljati, ker zakon ne dovoljuje.

Kaj je bolj neumno kot neumno? Če se »Narod« spravi na to, da piše volivne šlagerje in misli, da brihtno laže.

Da se ne pozabi!

Pri občinskih volitvah 3. decembra 1922 je dobila Zveza delovnega ljudstva 35 občinskih odbornikov, Gospodarska zajednica (dr. Ravnihar) 8, JDS 5 in JSS (socialisti) 1 odbornika. 27. januarja 1923 je ta obč. svet izvolil dr. Periča za župana in dr. Stanovnika za podžupana. Z odlokom dr. Baltičevim z dne 10. junija 1924 je pa bil ta občinski svet razpuščen in sicer iz sledečih razlogov (poleg drugih): 6. Zlasti pa, ker se pri koalirani večini občinskega sveta pojavljajo stremjenja, ki niso v skladu z zakonom o zaščiti javne varnosti in reda v državi in ker se takemu

gremiju ne more prepustiti uprava mestne občine, ki je ob enem politično oblastvo I. instance, oziroma, ki opravlja tudi posle sreskega poglavarstva.

Zanimiva je tudi 8. točka tega odloka, ki pravi 3. ker ni (obč. svet) potrebno ukreniti, da bi se točno izvrševale pravomočne odločbe višjega stanovanjskega oblastva. To se pravi: obč. svet ni klonil pred terorjem SDSarske klike in ni hotel metati najemnikov na ceste — zato je bil razgnan. Zapomni si to, delavno ljudstvo!

Liberalno gospodarstvo na magistratu.

Bilo je nekako decembra 1918, ko so občinski svetniki SLS vložili predlog za zidanje delavskih hiš na takratnem mestnem svetu — sedaj Ogrinovem — pod Rakovnikom, in to vsled prošnji raznih interesentov, ki bi bili radi na tem svetu zidali. G. župan dr. Tavčar sam ni bil načeloma proti predlogu, le rekel je, da mora biti za prodajo tega sveta kvalificirana večina. Tedanji poročevalec Likozar je bil seveda proti predlogu in proti zidanju hiš ter je svoje poročilo v javni seji podkrepil s tem, da občina ta svet pravno potrebuje za odkladanje gramoza, nadalje, da bo rabila ta

svet železnica za razširjenje kolodvora, ali pa bo občina ta svet morda enkrat potrebovala za zidanje kake šole. Po tako temeljito nerodnem poročilu je bil ta predlog z liberalnimi glasovi odklonjen. Občinski svetniki SLS niso nehali, pa so predlog ponovili, bil je isti poročevalec in ista liberalna večina in isto utemeljevanje — in predlog zopet odklonjen.

Pripomniti je še to, da bi bila ena gori omenjenih hiš s 4 stanovanji stala takrat 25 tisoč kron. Koliko bi bila ista vredna danes — to naj tisti, ki so takrat temu predlogu ugovarjali, izračunajo.

Dr. Gosar.

Ko je dr. Gosar vstopil v sedanjo vlado, je nasprotnik poplaknil svojo jezo nad tem dejstvom s tem, da je zdijval proti SLS, češ da je kapitulirala za mrvico, za eno ministrstvo druge vrste. Proti laži in zlobi je nemogoče uspešno uveljavljati mirno in trezno besedo. Poglejmo pa, kaj pravi gospodarski dnevnik »Jugoslovenski Lloyd« o tem dogodku. Na uvodnem mestu tega lista je Evgen Demetrovič objavil članek, ki ga naj vsaj v glavnem pozna vsak Slovenec. Zato tu kratek izveček.

Dr. Gosar je postal minister za socialno politiko in s tem je afirmiran, t. zv. blejski pakt, kakor to imenujejo Slovenci. Slovenski liberalci vidijo v tem kapitulacijo Slovenske ljudske stranke, vulgo Koroščeve stranke, dočim gotovi hrvatski politični krogi konstatirajo, da se je Korošec »prodal« za neke drobtinice. To pravaško »prodajanje« je stereotipni kliše, ki ga bodo uporabljali v politični borbi, ne doker ne bo Kroacije, ampak tako dolgo, dokler bodo ostale zadnje bilke pravaške ideologije.

Dr. Gosar je prišel v ministrstvo za socialno politiko kot eksponent Slovenske ljudske stranke, ne da vrši funkcije same tega ministrstva, ampak da vpliva na delo v ostalih ministrstvih. Napačno mislijo gotovi politiki s te in one strani Save in Donave, da je ministrstvo za socialno politiko ministrstvo druge ali tretje vrste. Nasprotno. Ministrstvo za socialno politiko je ministrstvo, ki je v sebi koncentriralo izvesten del delokroga ministrstva financ, trgovine, pravosodja in tudi ministrstva za zunanjo politiko, ker je socialno zavarovanje vsled sile razmer po vojni postalo aktualno tudi v malih in glede socialnih vprašanj nerazvitih državah. Naravno ima tudi ministrstvo za narodno zdravje z ministrstvom za socialno politiko najtesnejše zveze.

Posebno zanimanje, ki ga polaga Slovenska ljudska stranka na socialno politiko, se razlaga iz tega, ker more potem tega ministrstva uveljaviti svojo zahtevo po avtonomiji socialnega zavarovanja. K temu pripomniti, da dosedanja politika avtonomije socialnega zavarovanja v Sloveniji ni bila najsmrenejša. V Ljubljani niso imeli najsmrenejših rok pri manipulaciji z denarjem, tako da se je dovedel v dvomljivo stanje znesek dveh milijonov dinarjev, ki je vložen v Slavenski banki, in sedaj se v neki drugi banki nahaja v zelo dvomljivi situaciji zopet milijon dinarjev. To so edine izgube, ki jih je imelo socialno zavarovanje v celi državi na kontu bančnih vlog. To poslovanje ni najboljšo priporočilo za željeno avtonomijo, kakor gornja dejstva govore. (Avtor ne uvažuje, da bi redno voljena uprava nikdar ne naložila denarja v esdeesarskih bankah.)

Med tem pa kliče socialno zavarovanje pri nas po hitri in stvarni reformi. Ono danes propada. To je tragično in tu bo imel dr. Gosar polne roke dela, ako bo hotel — ne centralizirati socialno zavarovanje v ljubljanski

avtonomiji — ampak izvesti socialno zavarovanje na celem teritoriju države SHS in skušal da vsi pridobitni krogi doprinašajo enaka bremena za zavarovanje delavcev in da se v prekosavskih krajih zgrabijo mnogi zlikovci, ki so zbrali denar, nabran za zdravljenje in podpiranje delavcev, in ki jih preiskovalne oblasti do današnjega dne niso hotele, niti mogle poloviti.

To je nekoliko drugačen takt in drugo mnenje o slovenskem ministru kot jutrovske ogabno zmerjanje.

Javno vprašanje na kandidate „Neodvisne gospodarske liste“ v Ljubljani.

Skupina ljubljanskih volivcev, ki je do včeraj hotela voliti Gospodarsko listo, je zvedela sledeče:

1. Gospodarska lista je sestavljena v sporazumu z vodstvom SDS.
2. Tretji in četrti kandidat na tej listi sta člana SDS.
3. Dogovorjeno je, da noben izvoljen kandidat na tej listi ne sme voliti niti pristaša NRS, niti pristaša SLS za nobeno funkcijo občinske uprave.

Teh vesti ni mogoče kontrolirati drugače kakor da se kandidati te liste izjavijo, koliko je resnice na njih.

Zato v interesu Gospodarske liste nujno pozivamo prizadete gospode, da v javnosti pojasne svoje stališče.

(Naproseni lojalno objavljamo gornje vprašanje, ne da bi več razpravljali o tem.)

Barjanska potegavščina.

Dokler je bila SDS na rotovžu, se na Barju ni nič storilo. Ali je to potegavščina?

Sedaj se gradi prva etapa vodovoda na Izansko cesto in Illovico do šole. Ali je to potegavščina, kot pravi »Jutro«?

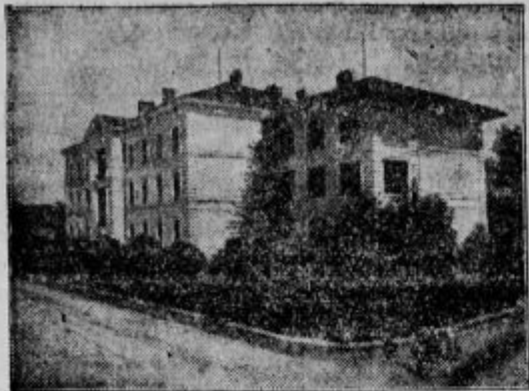
Sedaj, ko je na rotovžu SLS, se je dobilo za Barje 40.000 Din, ko so bili pa gerentje SDS, so pa napravili načelen sklep s »čec. Kaj je tukaj potegavščina?

SDS laže, da ni cevi za barjanski vodovod. Mestna občina pa ima že odgovor tovarne, da bo cevi dobavila v 10 dneh. Kaj je tukaj potegavščina?

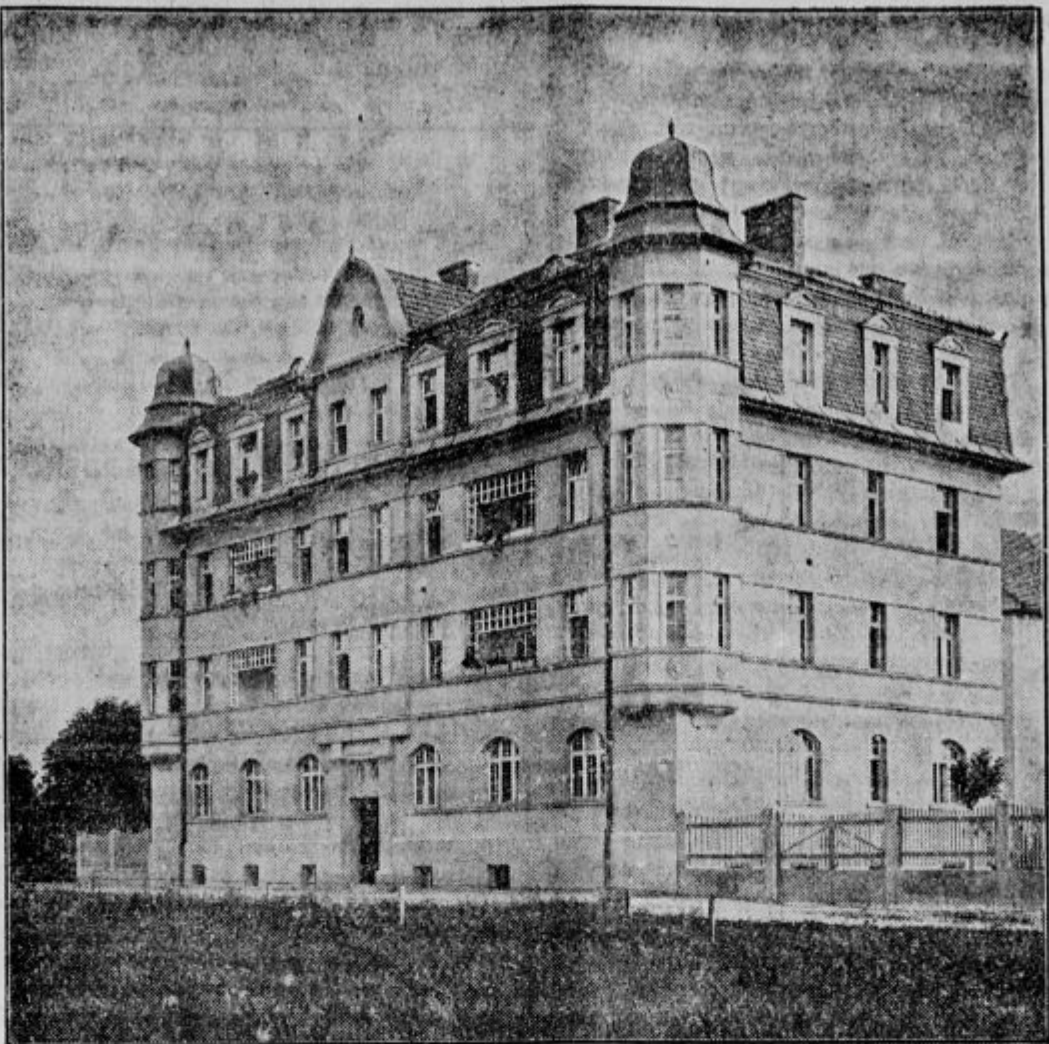
Barjani presneto dobro vedo, kdo je mojster za potegavščine in tiste Barjane, ki bodo v nedeljo volili SDS, bodo lahko vse spravili v senco tako znamenitega Likozarjevega parka.

v Zeneva, 28. septembra. (Izv.) Svet Društva narodov se je danes dopoldne pečal s sporom med Grčijo in nemškimi Vulkanwerfte radi križarke »Salamis«. Križarko so začeli graditi l. 1914. in je bila med vojno že gotova. Po vojni pa grška vlada ladje ni hotela več prevzeti, ker je med tem zastarela. Po dolgi debati med Stresemannom in Politisom se je seja preložila na popoldne.

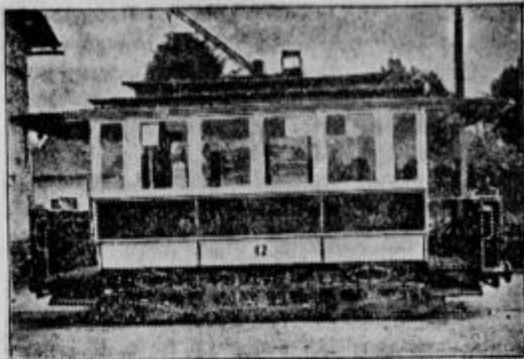
Napredovanje Ljubljane ob sodelovanju Slovenske ljudske stranke!

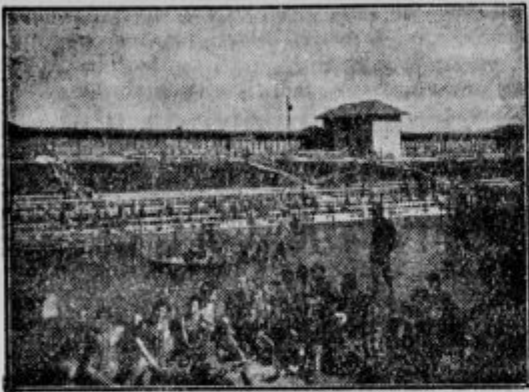
Mestna ubožnica
ki se je pod Zvezo delovnega ljudstva v Ljubljani popravila in razširila

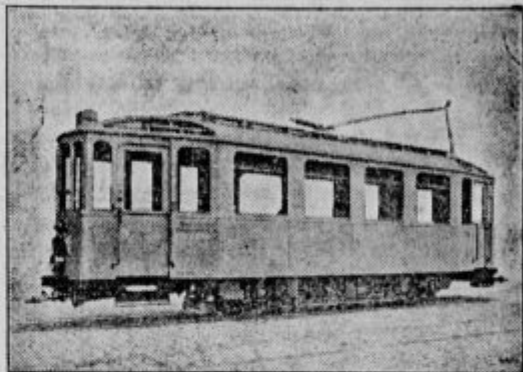
Mestna uradniška hiša na Prulah
sezidana v dobi plodnosnega delovanja »Zveze delovnega ljudstva«

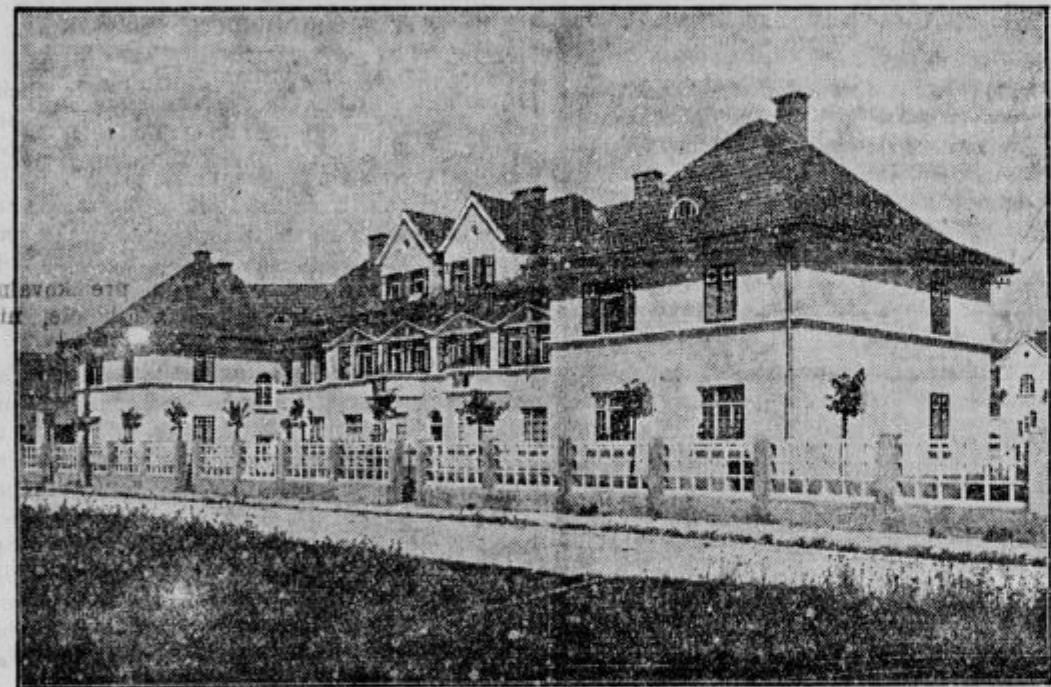
Tramvajski voz
stare ljubljanske »napredne« občinske uprave, v katerem je prostora za 35—40 ljudi

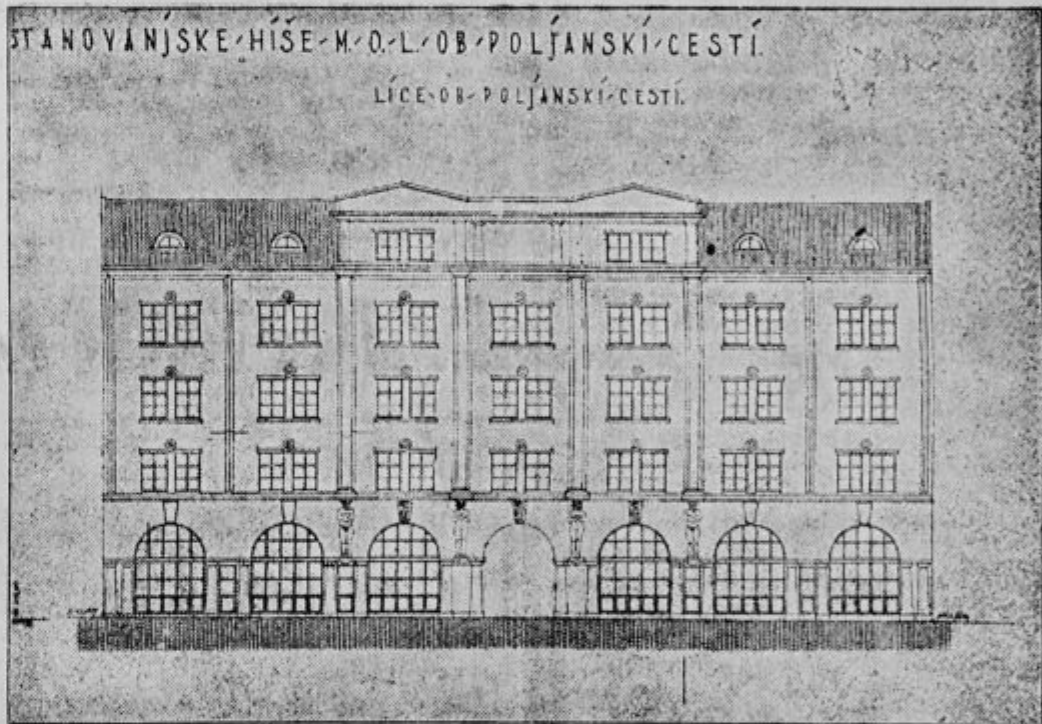
Mestno kopališče ob Ljubljani
zgrajeno za časa neumornega delovanja Zveze delovnega ljudstva v Ljubljani

Moderen tramvajski voz
od katerih je naročila sedanja občinska uprava 8; vsak ima prostora za 80 ljudi. — Sedanja začasna občinska uprava, v kateri so zastopniki SLS, razvija veliko socialno delavnost

Mestna delavska hiša za Bežigradom
sezidana pod Zvezo delovnega ljudstva, dočim se »napredni« občinski gospodari za take reči niso prav nič brigali

Stanovanjska hiša ljubljanske mestne občine ob Poljanski cesti
ki se gradi pod sedanjo občinsko upravo

Albin Čebular:

Z ekskurzije gostov berlinske univerze.

Obiskovalci geografskega inštituta berlinske univerze so se namenili proučiti letošnje leto Kras, zato so si natančno zarisali pot ter odmerili čas potovanja. Privabil jih je naš kraški svet, kajti zemljevidi govorijo nemo, nimajo tiste luči, tistega ognja življenja; pridružila se jim je še beseda in slika — lepota veličastnega Krasa jim je razgibala dušo ter jih zvalila s svojo tajno silo iz srede velikomestnega berlinskega življenja v mirne, tihe in slikovite naše kraje, katerih v natančnosti ne more popisati nobeno pero in jih tudi ne morejo prerisati največji umetniki. Svet je tako raznolik, da ima vsak kraj svojo posebnost, in toraj ni čudo, da so držali proučevalci samo fotografske aparate v rokah od ranega jutra do poznega večera ter fotografirali kar po vrsti, saj je bila pokrajina lepša od pokrajine, ob njih pa običaji in narodne noše.

V Ljubljani sta sprejela posetnike na kodovoru predvsem gg. dr. Jože Rus in dr. Ivan Rakovec, katera sta tudi spremila izletnike preko Novega mesta do Semiča, kjer so se razdelili v dve grupi: grupa B pod vodstvom univerzitetnega profesorja Louisa je namenila pot preko gorskih grebenov: Semič, Planina, Koprivnik, Stari trg, Tanča gora, Črnomelj; grupa A pa se je peljala dalje ter izstopila na črnomeljskem postajališču, kjer jo je sprejel g. okrajni glavar Hacin ter g. okrajni šolski nadzornik Vizjak.

Grupa A je pa imela začrtano pot: Črnomelj in okolice, nad Tuševim dolom, Miklarje, Tanča gora, Vinica. Ogledali so si seveda tudi premogolop pri Kanišarici. V tej skupini so

bile v pretežni večini gospodične, katerim se mora priznati vztrajnost. Od prve do zadnje so sledile ves čas pazno razlagam ter preiskovale te in one apnenčeve sklade in druge geološke važnosti.

Ta grupa je imela manjši napor. Vodil jo je g. profesor Krebs in g. Panžer; naš geograf dr. Jože Rus, kateremu so prav dobro znani ti kraji, je pa neumorno razlagal te in one posebnosti.

Predvsem se moramo tudi zahvaliti še g. okrajnemu glavarju Hacinu, kateri je storil vse, kar je bilo v moči, da so bili gosti čim bolj tople sprejeti. V hotelu Lackner je oskrbel vse potrebno, dodelil pa je vsaki grupi še po enega tukajšnjih poznavalcev krajev, običajev in ljudi ter drugih prirodnih zanimivosti.

Belokranjski narod je povsod sprejemal zelo gostoljubno proučevalce ter jih pogostil s tem, kar je pač imel pri rokah. Tu se ravno zrcali blaga belokranjska duša, ki ne išče in ne pripravlja, kaj bo dala gostu, ampak mu da to, kar ima, kar ravno pripravlja za sebe; da s srcem kakor da brat bratu. Ta milina je segla globoko v dušo in bo ostala vsakemu v neizbrisnem spominu. Daleč v svet bo raznešena med narode. Tega gostoljubja ne more človek popisati, ampak le čutiti ga je mogel; misliti si pa moramo, kako jo je mogel občutiti že tujec, daleč, daleč od svoje rodne grude. Prav nikjer niso občutili, da bi se nahajali v tujini. Sami so dejali, da ne bodo pozabili nikoli belokranjske gostoljubnosti!

Na Vinici sta jih še posebej sprejela g. nadučitelj v p. Franc Lovšin, kateri jim je razkazal več znamenitosti ter jih peljal tudi na Žeželj, znamenito romarsko pot ter jim razlagal zgodovino tam bivačih Keltov, g. učiteljica Poldka Bavdekova jim je pa razkazala prelepe njene zbirke belokranjskih vezenin, katere je otela pogubi.

Z grupo B smo kmalu zasedli višino vasi Planine, ki je obenem tudi fara, kamor se je pričelo naseljevanje ljudstvo okoli l. 1836. Ljudje, Kočevarji, so kopali v bližnji okolici železno rudo — katere je precej veliko raztresene po Beli Krajini, saj so imeli velike topilnice v bližini Podzemlja in Kloštra, kamor so jo vozili celo iz talčevrške občine — Planinci so pa nosili železno rudo v Čaber, kjer so napravili l. 1638. Zrinjski grofi velike plavže ali talilnice. Tedaj je bila zgrajena tudi planinska župnijska cerkev. Nad Planino se dviguje Mirna gora (1048 m) s cerkvico sv. Frančiška, ki je bila zidana nad votlino, iz katere pripovedujejo, da so se dotlej vedno valili iz jame gosti oblaki in toča je uničevala vse pridelke. Zrelo je pod altarjem, nad katerim leži kip sv. Frančiška. Od tedaj pravijo, da je gora mirna.

Lepa pot vodi proti Koprivniku; zasenčeno je goščeno zelenje bukev, katere pno veje nad cesto, da je prijetno potovati. Listje se ponekod že pozlatuje ter odpada; pod nogami šumi kakor srebro... Bela pot, posuta z drobnim belim peskom pljuska po tliščinah, kjer pretakajo drobne peščice miloglasne pesmi v pojoči dan, ki cvete kakor velika in lepa majska roža. Nad nami svila sinjega neba s snežnobelim oblaki, prevažajočimi se po nebu, dokler nas ne objame globoka gorska zaseda s prekrasnimi bukovimi gozdovi. Tu in tam otok temnih smrek, po zeleni travi pa brodi črede ljubkih srn ter se nemoteno pasejo dalje...

Mrak je pričel spuščati žametne zavese, dokler ni razgrnila noč svojih veličastnih kril ter posula nebo z milijoni zvezd. Dobrosrčni ljudje so nas sprejeli pod streho, ko je pa zagorela na vzhodu rožna zarja in je priveslalo veličastno sonce, pa naprej v sveže jutro, kjer se je bliskala na vsaki vejici, na vsaki travi

kristalna rosa... Ob straneh pas visokih gor, širna dolina — neizzvenca pesem!

Kmalu je zastal korak v Nemški loki, iz katere nas je izvedla bela cesta v Ceplje, Divna pasova obrobni gora; na levi samo bukovje, na desni pa ogromni smrekovi gozdovi, jelke in bori. Visoka dolina se koplje tudi v svoji slikovitosti: tu skrbno obdelana, tam vinogradi z rudečimi in črnimi medenimi grozdi, ki skrajajo iz solca sladkost, pa zopet niže kamenita jezera s pritlikavo brino, v kotlastih dolinicah pa njivica, na kateri raste lepo zeleno zelje. Ti zeljnjiki oziroma v dolinicah počivajoče njivice, so zelo značilne, kajti tu je navadno najboljša zemlja. Ako se peljemo po naši zasluženi domovini proti Trstu, tam še vidimo, kako znajo ceniti Kraševci »ograde«!

Ob cestah se nudijo rdeča jabolka in medene hruške, ljudje postrežejo z vodo ali sladkim moštom in topli pozdravi se križajo.

Nad vse so pa ostrmeli geografi ob prirodnih krasotah nekaj pred Starim trgom, kjer prereže modra Kulpa mogočno gorovje. V globoki, z gostim zelenjem odeti zaseki leze veličastna; valovi se bliskajo kakor sami demanti ter umivajo prod. Izza gora so se pričeli gromaditi črni oblaki in tu in tam so jih prodrli solnčni žarki ter razsuli svoj zlati prah po smaragdih bregovih, po romantični okolici. Proučevalci so posedli in strmeli... Težko so se ločili ter nadaljevali pot, toda pogled jim je še vedno uhajal nazaj, enako leče fotografskih aparatov, dokler jih ni zopet pozdravil ožak Klek, ki je kakor veličastna sfinja na daljnem obzoru.

Od tu preko gorskega grebena do Tanče gore, kjer so Tančani prešli še ostalo. Kljub prigovarjanju se nismo mogli zadrževati v belih zidanicah, kajti čas je urno potekal, kazalec na uri se je pa že pomikal proti 18. Gori

za cilj potovanja. Propagandnih znamk so prodali že pol milijona in so spravili v obtoč sedaj drugo polovico milijona. Razstav bo vse polno in so priprave povsed kar najživahnejše.

MALTZAN PONESREČIL.

Aeroplanska nezgoda je prinesla smrt nemškemu poslaniku v Ameriki, Maltzanu. Kot moderni človek in moderni diplomat je bil velik prijatelj sportnega gibanja. Veliko prej kot njegovi poklicni tovariši je spoznal njegov pomen in njegovo reprezentativno in propagandistično vrednost. Bil je med največjimi pospeševalci sporta. Spominimo se — »Slovenec« je o tem svoj čas poročal —, kako ga je veselila Rademacherjeva zmaga v Ameriki in kako je brzojavil nemškemu znanjstvu uradu v Berlin: »Pošljite nam še več takih sportnikov kot je Rademacher; njegova zmaga je dvignila naš ugled v Ameriki bolj in nam je več koristila kot cele čete diplomatov in državnikov.« In ko so nemški sportniki odhajali iz Amerike domov, jim je dejal: »Naša glasba in naš sport sta v Ameriki naši najboljši propagandni sredstva.«

Mariborska porota.

Maribor, 28. septembra

PONEVERBE PRI MARIBORSKEM MAGISTRATU

Danes se je zagovarjal pred poroto Drago Biščak iz Volavske, bivši magistratni uradnik v Mariboru. Biščak je bil prej v železniški službi, odkoder pa je bil radi raznih poneverb odpuščen. Nato se je pogajal za sprejem v službo mestne občine ter bil tudi nastavljen kot inžirant za mestno tovarno davščino. Tudi tu ni dolgo ostal pošten. Prišel je poneverjati večje vsote, katere je inkasiral od strank. Potrdila o sprejetem denarju ni dajal na plačilnih boletah, ampak na plačilnem nalogu, katerega so stranke obdržale, tako da mu dolgo niso prišli na sled. Poneveril je skupno 10.117,27 Din. Denar je deloma zapravil, 3000 Din pa je v pijanosti zgubil.

Drago Biščak je bil obsojen na eno leto težke ječe. Preiskovalni zapor treh mesecev se mu vstet je v kazen.

TATINSKI BRATCI

Pred porotniki so se znašli kar štirje bratci, ki so dne 12. maja v Turnišču v Prekmurju izvršili dva vroma in sicer pri mesarju Ivanu Kardušu in trgovcu Emanuelu Baderju. Vlomilci so 24letni Franc Litrop, čevljar, pomočnik iz Turnišča, 38letni Stefan Bizjak, čevljar, pomočnik iz Zagreba, Ciril Stanek, delavec iz Hrastrja pri Ljutomeru in Franc Filipčič, delavec iz Starenozevasi. Najnevarnejši od teh sta oba čevljarja Litrop in Bizjak. Njuno prijateljstvo izvira še iz mariborske kaznilnice, kjer sta radi tatvine odsejala daljšo kazen. Odsel sta vedno skupno izvršila raznovrstne tatvine po vseh krajih naše države. Neprestano sta bila na potu — sedaj v Zagrebu, v Osijeku in drugod, pa se jima je povsod dobro godilo. Na svojem potovanju sta prišla mnogokrat v konflikt z zakoni, pa sta vedno imela srečo. Na pomlad letos se je Litrop vrnil domov in z njim tudi Bizjak. Skupno z niž boljšim Stanekom so zasnovali, da bodo okradli v Turnišču trgovca Baderja. Pridružili se jim je še Filipčič. V noči na 12. maj s osvojeno načrto izvršili. Ker so bili lačni, so najprej vlomili pri mesarju Kardosu ter odnesli iz mesnice 85 kg prekajenega mesa in 6 kg mas v vrednosti 3900 Din. Meso so skrili v pšenici zunaj vasi. Nato so vlomili v trgovino Baderja ter mu odnesli 150 koz iz boksusnja, vrednih po Baderjevi izjavi 30.000 Din. Tudi to so skrili v pšenici. Drugo jutro pa so si izposodili v Turnišču vozček, odpeljali najprej kože in nato še meso proti Ljutomeru. Ko so pa tu skušali kože spraviti v denar, so jih prijeli orožniki, ki so našli pri njih še vse blago.

Franc Litrop in Stefan Bizjak sta bila obsojena na pet let težke ječe, Ciril Stanek na tri in Franc Filipčič na dve leti.

UBOJ RADI PREPOVEDANE VOZNE PREKO TRAVNIKA.

Ivan Zadravec, posestniški sin iz Loparšice pri Ptuj se je zagovarjal radi uboja posestnika Jožefa Horvata. Med obtožencem in njegovo žrtvijo je obstajalo sovraštvo, ker Horvat ni dovolil, da bi obtožene vozil preko njegovega travnika. Ko sta se dne 27. aprila oba nasprotnika srečala, je Horvat zopet Zadravcu očital, da je pejal čez njegov travnik. To je Zadravec tako razkačilo, da je pograbil za kramp ter udaril Horvata po glavi. Horvat je bil prepehjan radi tega v bolnišnico, kjer je dne 13. maja na posledicah poškodbe umrl.

Ivan Zadravec je bil obsojen na štiri leta težke ječe, poostreno s 14 dnevnim trdim ležiščem in temnico na dan uboja, in na plačilo odškodnine vdovi.

Pridobivajte novih naročnikov!

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priloga za praznik Sv. Terezije Deteta Jezusa:

Bernau M., Mit Dir zu Gott! Wie bete und lebe ich im Geist der kleinen hl. Theresia. 470 str., vez. Din 68.—.

Bernau M., Kleine hl. Theresia Dir nach! Herz Jesu-Betrachtungen für jeden Tag des Monats im Geiste der hl. Theresia vom K. J., 238 str., vez. Din 34.—.

Bierbaum P. A., Theresienbüchlein. Andachtsbüchlein für Verehrer der heiligen Theresia v. K. J., 191 str., vez. Din 15.50.

Bierbaum P. A., Die Ordensfrau auf den Pfaden der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 223 strani, vez. Din 31.—.

Der Geist der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. Nach ihren Schriften und den Aufzeichnungen aus ihrem Leben. 223 strani, vez. Din 54.—.

Gedanken und Aussprüche der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 390 str., vez. Din 34.—.

Gerard P. A., Theresien-Gebethbuch. Erwägungen und Gebete zu Ehren der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 280 strani, vez. Din 39.—.

Lavelle, Das Leben der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 500 strani, vez. Din 75.—.

Schmitt P. S., Novene zu Ehren der heiligen Theresia vom Kinde Jesu. 31 str., vez. Din 5.—.

Die heilige Theresia vom Kinde Jesu. Geschichte einer Seele. Volksausgabe. 391 str., vez. Din 84.—.

Silka sv. Terezije od D. J., barvotisk, velikost 54x74 cm. Din 30.—.

Oficij sv. Terezije od D. J. za brevir Din 1.50. Mašni formular za misale Din 2.25.

Polzvedovanje

Izobila se je železniška legitimacija. Pošten najditelj se prosi, da jo odda proti primerni nagradi v trgovini Tomšič na sv. Petra cesti 38.

Našla se je na veselemu ženska ročna torbica; dobi se pri tvrdki Kovačič & Japelj, Kongresni trg.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Trgovski pomočnik mlad, z dobrimi pripravi, bi sprejela delo na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7569.

PLETILJA

s svojim strojem, večša vseh del, bi sprejela delo na dom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7569.

Natakarica

večša slovenščine, nemščine, deloma tudi italijansčine — išče mesta. Nastop takoj ali tudi pozneje. Naslov v podružnici uprave »Slovenca« v CELJU.

NAGRADE 500 DIN

dam onomu, kateri mi preskrbi službo slugi pri sodišču, ali slično drž. službo. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod št. »Bivši orožnik«.

PRODAJALKA

meš. stroke želi primer. službe. — Nastop takoj. Naslov v upravi: 7631.

Proste službe

Mizarskega vajenca sprejemem. ZADNIKAR, Verovškova ulica št. 48, Ljubljana 7. 7610

Sprejme se spretna **PRODAJALKA**.

Pismene ponudbe na G. ČADEŽ, Mestni trg.

Mesar, pomočnika

sprejemem, ki je zmožen v prodaji mesa na drobno. Vse drugo po dogovoru. Vstop takoj. Jakob JESI, mesar — Šolski drevored, Ljubljana.

Dva slikarska in plekarska pomočnika sprejemem takoj. ZAJC LUDVIK, slikar, mojster, TACEN, p. št. Vid nad Ljubljano. 7599

POTNIKA

pridnega in zanesljivega, pri trgovcih v Sloveniji in Hrvaški dobro vplejanega, ki bi hotel poleg svojih predmetov — vzeti s seboj tudi vzorce volnenih izdelkov (vsakovrstnih pletenin) proti dobri proviziji — iščem za takoj. Event. sprejem potnika tudi samo za pletenine. Ponudbe na upravo lista pod: Strojno pletilstvo št. 7625.

Poravnajte naročnino!

Poravnajte naročnino!

Vnajem

Gostilna!

Dobro idoča gostilna na promet kraju, v sredini Ljubljane, se takoj odda, kdor odkupi inventar. Naslov v upravi: št. 7575

Stanovanja

Lepa soba se odda s 1. oktobrom na Domobranski cesti, L. nadstr. Elektr. razsvetljava, parketi. Poizve se istotam.

MALA SOBA

z elektr. lučjo, v sredini mesta, v pritli, z opravo ali brez, se odda solidn. gospodu. Naslov v upravi »Slovenca« pod: 7607.

Sobo išče soliden go. spod. Ponudbe na upravo lista pod št. »Odvet. koncipijent«.

Mebilirana SOBA s posebnim vhomom se takoj odda. — Naslov v upravi lista pod št. 7608.

Kdo kupi? KROMPIR

na vagon razpošilja PETER SETINA, Sevnica ob Savi. 7565

Specer. stelaže v Celju prodaja PETER SETINA — SEVNICA ob Savi. 7566

Posestva POSESTVO:

travniki, njive, gozd, sadonosnik, vinograd, blizu Velenja, naprodaj. Naslov v upravi: št. 7634

Hiša v Račjem

(št. 22) — s kovačijo in električno žago, se pod ceno prod. — Cena po dogovoru. Vprašanja na: ALOJZIJ MORAN, trg. Račje. 7514

Hiša z 2 sobama, kuhinjo, dvorano in vrtom — 5 minut od postaje Poljčane. naprodaj. L. WOUK, Poljčane.

„Juniper“ zeleno francosko žganje proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu, trganju, želodnim boleznim, daje apetit itd. — Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji in trgovini. — Trgovci zahtevajte engros cene. — Glavna zaloga: Vitomir Dolinšek, agentura „Juniper“ Celje. Gosposka ulica 26.

Pazno čitaj!

Brez večjega truda moreš dnevno zaslužiti nekaj stotin dinarjev, ako se baviš s prodajo državnih vrednostnih papirjev na obroke. Pismene ponudbe na **Jugoslovensko RUDOLF MOSSE A. D., Beograd, Terazije 25** pod št. »Veliki dobitak«.

Josip Zupan

višji uradnik državne železnice.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil iz hiše žalosti, škofja ulica 7, v petek 30. sept. 1927 ob 4 popoldne na pokopališču pri Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v farni cerkvi sv. Petra v soboto dne 1. oktobra ob 7 zjutraj.

Ljubljana, dne 28. septembra 1927.

Mestni pogrebni zavod.

Zahvala.

Za premnože izraze srčnega sožalja ob smrti naše preblage sestre, tete in prijateljice, gospe

Franciške Zemme

kakor tudi za poklonjeno krasno cvetje, se tem potom vsem najiskrenejše zahvaljujem. — Posebno zahvalo pa izrekamo preč. g. Nadrahu za tolažilne obiske, gg. zdravnikom in sestri usmiljenki za skrb, ki so ji jo izkazovali med boleznijo. — Prisrčna hvala ravnateljstvu in učiteljskemu zboru premeštanske in osnovne šole pri Sv. Jakobu in vsem drugim za premeštanske in osnovne šole. Nadalje se zahvaljujem šolski upraviteljici g. Sadarjevi za krasen poslovljni govor na grobu in učenki L. dekl. mešč. šole za lepe zahvalne besede pokojni učiteljici-vzgojiteljici.

Zalujoči ostali.

Naša obit

Usnje

čevljarke potrebščine in raznovrstne čevlje lastnega izdelka dobite stalno v zalogi pri

IVANU PETRIČ
Selšček 29
BEGUNJE—RAKEK.

Gramofonisti!

Vsa popravila vseh vrst gramofonov in drugih različnih strokovnjakov solidno, ceno in pod jamstvom v moji specialni delavnici za fino mehaniko.

A. Rasberger
Ljubljana,

Tavčarjeva ulica št. 5.
Z dežele prinesena popravila izvršim, če je le mogoče, še isti dan. Peresa, zobna kolesa in različni posamezni deli so vedno v zalogi. 6782

„Kašo,“
ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina
A. VOLK, LJUBLJANA
Rešnjeva cesta št. 24.

Stavbno podjetje
ACCETTO & drugovi
družba z o. z.
Maribor, Koroščeva ul.

Inserirajte v „Slovenca“

ABONENTI

se sprejmejo na dobro mešan. hrano. Abonma dnevno Din 12.— in 17.—
Restavracija »Pod Skalco«, Mestni trg št. 11.

„ORCO“

Kdor uživa
sir, se pohvali s prebavo.
Zastopstvo:
Fr. Srdar & Co., Zagreb,
Gjüre Deželića prilaz 81.

Najboljše
z glje
za likanje
prodaja
Josip Šerec
v Mariboru
Samo-
prodaja
za S. H. S.

Firma L. Ž. Konjović iz Beograda

naznanja svojim igralcem, naj se s svojimi srečkami III. razreda obrnejo najdalje do 3. oktobra na Državno razredno loterijo, in pošljejo plačilo za 4. razred, da se jim veljavost srečk III. razr. podaljša za IV. razr.

RAZPRODAJAH

se dobi vsakovrstno manufakturno blago samo pri

TRPIN, MARIBOR, Glavni trg št. 17

Sadije v gospodinjstvu.

Konzerviranje sadja in zelenjavi.
Spisai M. Humeck. Cena Din 24.—.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Razglas.

Predstojništvo frančiškanske cerkve v Subotici odda dela za preslikanje in dekoracijo cerkve, ki je zgrajena v romanskem slogu v dolžini 52 m, širini 10.50 m in 15 m visoka. Ena stranska kapela širina 9 m, dolžina 10.50 m, druga kapela širina 9 m, dolžina 6 m. — Podrobna pojasnila daje frančiškanski samostan v Subotici.

Potrji v globoki žalosti naznanjamo prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena sestra in teta, gospodična

Ivana Slivar

šivilja

danes 28. t. m. po daljši težki bolezni, previdena s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v petek dne 30. t. m. ob 2 popoldne iz hiše žalosti, Stari trg 3, na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 28. sept. 1927.

ZALUJOČI OSTALI

Pogreb moje neskončno ljubljene in nepozabne

Tini

oziroma naše predobre, zlate mamice se vrši v četrek 29. t. m. ob 4. uri popoldne z glavnega kolodora Ljubljana na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek 30. t. m. ob 9. uri dopoldne v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, 28. septembra 1927.

Višji kapelnik dr. Josip Cerin, soprog, Leopoldina vdova Dörfler roj. Cerin, Bogumila, učiteljica, hčeri, med. dr. Josip Cerin, sin, Polka Dörflerjeva, vnukinja in ostali sorodniki.